

ཐེངས་འདིའི་ཁྱུ་ལ་བཞག་ ༧

༄༅། །ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་ལཱའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་
བསྐྱར་མ་ལས་ཀུན་དགའ་སྣོད་
པོའི་གསུང་བོད་གཉིས་
པ་བཞུགས།

དཔལ་བཞུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱིགས།

ཀུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱུར་ཁང་།

༡༡། །ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་དཔེ་བསྟར་མ་ལས་

ཀུན་དགའ་སྡིང་པོའི་གསུང་འབུམ་

པོད་གཉིས་པ་བཞུགས་སོ། །

དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱུགས།

དཔེ་སྟུང་པ། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པ།
དཔེ་ཁྱིམ་འགན་འཁུར་པ། ཚངས་པ།
མདུན་ཤོག་མཇེས་འགོད་པ། འགྲོ་འདུལ་རྫོང་།

ཐེམ་ཕོ་ཀོ་ལུ་ལ་འབྲུག་པ།

དེབ་བཞི་པ།

༡། །ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་དཔེ་བསྐྱར་མ་ལས་
ཀུན་དགའ་སླིང་པོའི་གསུང་འབུམ་
པོད་གཉིས་པ་བཞུགས་སོ། །

(༢/༢༥)

ཀུན་དགའ་སླིང་པོས་བཅུམས།

*

དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱུགས།

ཀྲང་གོའི་པོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུང་ཁང་གིས་བསྐྱར་ཏེ་བཀྲམ།

པེ་ཅིན་མོ་རིན་ཚེན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀྲང་གིས་དཔར་བཏབ།

ཁྱི་མོ་༢༠༠༡ལོའི་ཁྱི་བཞི་པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱུགས།

ཁྱི་མོ་༢༠༠༡ལོའི་ཁྱི་བཞི་པར་པར་ཐངས་དང་པོ་བཏབ།

དཔར་གངས། ༠༠༠༡—༡༥༠༠

ISBN978—7—80057—846—5/B. 12

དེབ་རེར་ཚྭ་༡༢. ༠༠

出 版 人: 周 华
责任编辑: 聪 博
封面设计: 多 吉

图书在版编目(CIP)数据

萨迦五祖全集对勘本: 藏文

百慈藏文古籍研究室编 北京: 中国藏学出版社, 2007. 2

(先哲遗书. 4) ISBN 978-7-80057-846-5

I. 萨… II. 百… III. 萨迦派-古籍-汇编
-藏语 IV. B946.6

中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第019049号

先哲遗书 (四)
萨迦五祖全集对勘本
(2/25)

更噶宁博 著

*

百慈藏文古籍研究室编辑整理

中国藏学出版社出版发行

北京墨人彩色印刷有限公司印刷

开本: 880×1230毫米 1/16 印张: 19.375

2007年4月第1版 2007年4月第1次印刷

印数: 0001—1500册

书号: ISBN978-7-80057-846-5/B.12

定价: 32.00元

༣། །དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་ལུལ་བཞག་》ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱོགས་གིང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱོན་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་གིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་དབང་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་བླ་བ་བཟན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱིའི་གཙུག་ལྷན་གནང་སྟེ། དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉི་པའི་ལོ་བཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཉི་ལྔ་ལྔ་ལྔ་པ་རང་བྱུང་དང་མིའི་གཞོན་འཛེས་འཇིག་ལ་ཉི་པའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྐྱོགས་གིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ། དཔེ་བྱམ་གསལ་། དཔེ་སྐྱོན་བཞེངས་ཏེ་སྤྱད་སྟོབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་མཁས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་རེའི་མེས་པོའི་ལུལ་ནོར་སྤྱད་སྟོབ་རྒྱན་འཛིན་དང་བོད་རིག་པའི་གལ་ཆའི་དབྱེད་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ནོར་མཛོད་དར་རྒྱས་དང་སྤྱད་སྟོབ་བཟུ་བའི་འཕྲིན་ལས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉི་ཆར་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གོས་བྱས་མཐར། སྟོལ་རྒྱན་རིག་གནས་སྤྱད་སྟོབ་དང་བོད་རིག་པའི་དབྱེད་ཡིག་སྤྱད་སྟོབ་དང་ཆ་ཚང་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ལུལ་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག་《བཀའ་གདམས་དཔེ་དགོན་གཅེས་བཏུས་》ཞེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་ལྷ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྒྲིག་དང་དཔེ་སྐྱོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ལུལ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་《མེས་པོའི་ལུལ་བཞག་》ཅེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྐྱོན་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐོན་ཕྱོན་མེས་པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་ལུལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་རྣམས་དང་། འཐར་འཐོར་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱོགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། བྱང་དོན་རིག་པ་དང་། གསལ་རིག་པ། ཆད་མ་རིག་པ། སྐྱེ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས། ཕྱིས་རིག་སྐོགས་བཅུ་གྲག་རིག་པའི་གནས་ཀྱང་འདུས་པའི་དཔེ་དགོན་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་ལུ་བཞག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་སྐྱོན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐྱབས་ལེགས་པོ་དང་ཅག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲུལ་
བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་སྐྱོན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་དུ་
བཀོད་ཟིན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་རྒྱལ་ཁབ་
ཕྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདོང་འཕྲོག་དང་མཐོང་ཆོད་གྱིས་སྒྲུལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་ལུལ་བཞག་》 གི་མ་ཕྱི་པལ་ཆེར་ནི་དབུ་མེད་ཤེས་རྟོན་གྱི་སྒྲུག་ཡིན་པས། མ་དཔེ་
གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྱེད་ཡིག་མང་ཞིང་ཤེས་རྟོགས་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་
པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྟོན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱང་བསྟེ་
ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཞུགས་གསར་རྒྱག་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཐུབ་
པ་བྱུང་། པར་ཤིང་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་རྟོན་གཞན་པ་དང་བསྟུར་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་པ་
བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དེབ་མོ་མའི་བསྟུན་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་ལྟ།

དཔེ་རྟོན་སྐྱེད་སྐྱོབ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔེ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་
མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་
ལྟན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་འཇུག་སྟན་གྱི་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་བཅུགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་
གི་འགན་འཛིན་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། ལུ་དག་པ། ཡིག་རྒྱག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་
བསམ་དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་
རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་སྐྱོག་དང་ལུ་དག་ཐད་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཆོགས་བཅི་ལུལ་བུས་
མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ཤེས་ཚད་དམན་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཕྱུག་མི་ཉུང་བ་ཡོད་སྟེ་དཔེ་སྐྱོན་དཔྱད་དག་
གིས་ནོར་བཅོས་ཡོད་པས་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོལ་གནང་བར་ཞུ་ལུ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོའི་ཟླ་བ་དང་བོའི་ཆེས་ ༡༠ ལ།

སྒྲོན་འགྲོའི་ལུ་ཆོག་

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁིང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཌ་རྒྱལ་ས་
དང་། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པའི་སྒྲུབ་
བྱ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སྲོལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐུན་
མོང་གི་རིག་གནས་སུ་མ་རྟགས་སྟན་པལ། མདོན་བརྗོད་སྤེལ་སྒྲིབ། རྒྱ་ཅིས་འབྲུང་
ཅིས། རྒྱ་ཆད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆད་ལ་མ་ཞོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་འཆད་ཉན་
འཁྱུར་གསུམ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་སྲོལ་གཏོང་།
བར་དུ་གཏན་ལ་ཡབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྒྲིབ་སྤེལ་བར་
མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་གུན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་
བཞུགས་སོ་ཙག་གི་གྲོགས་པམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྦྲངས་ན་རི་རབ་ལྷན་པའི་
གཏོས་དང་མཉམ་ཁིང་། ཆོས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་དབྱེ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་གྲངས་སུ་བགྲངས་
ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་རྒྱུ་ཆོགས་ཀྱང་སྦྲངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད་། རྒྱ་བལ་ཨོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཏུ་འང་དར་བྱུང་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་ཤར་ལུང་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་ཏུ་འང་མཆད་དེ། དཔེར་ན། ཨོག་སི་ཐོར་རྩི་

དང་། ཉར་མེད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང་། ཡ་འཛིན་གསལ་སྤྱད་གསལ་སྤྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆེན་མོ་
རྣམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་སྒྲིབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཆེན་དང་སྒྲིབ་མཁའ་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

དེ་ནི་གོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་ཅེས་པ་དེ་གང་
དང་གང་ཡིན་པའི་དོ་སྙེད་མདོ་ཙམ་ཞུ་ན། དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། འཇམ་མགོན་ཀོང་
སྤུལ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སྒྲོན་ཐོན་མི་བེ་རོ་རྒྱ་ཙག་ཞང་། །གཞུབས་ཆེན་
རིན་བཟང་རྟོག་ལོ་ས་སྒྲུབ། །བུ་སྟོན་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ། །ཞེས་
དང་། བོད་ཡུལ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་། རྟིང་མ་བཀའ་གདམས་ལམ་
འབྲས་བཀའ་བརྒྱུད་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྒྲིབ་དུག་བསྟེན་སྒྲུབ་བོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་འགྱུར་བྱེད་དང་འཆད་རྩལ་
ཀྱི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
རྩལ་ལ་བརྒྱུད་པའི་བྱེད་པར་དང་མན་དག་གི་དབྱེ་བས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་འབྲེན་པའི་ཤིང་
རྟ་བརྒྱུད་དེ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་
གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་
པའི་ལུས་སྒྲིག་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཡངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། བྱི་རབས་རང་
རའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་འབྲལ་ཡུན་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་
པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོང་ཆལ་ཆེན་པོ་སྔགས་དུས་
ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་
དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་

ལྷུང་ལགས། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཁུག་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ ཉང་གི་ཡང་
དག་པའི་མིང་ཁྱེད་ཀྱི་ཉི་འོད་སྒྲུབ་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འགོ་
མིང་དང་ཅ་འཁུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཕྲོར་བསྟུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་
རྒྱན། རྒྱུང་སྤེལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུ་
དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་ལོས་བསྟུན་གྱི་སྤྱི་ལྷ་རྒྱལ་པའི་
སྐལ་བ་བཟང་བོའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྟུ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་མེའི་
ཡབ་མེས་ཀླམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕ་ཚེར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་དེད་ཅག་གི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་ཀླམས་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཆེན་པོས་རྒྱུང་
སྒྲོལ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུ་འཕྲོ་མེས་རྒྱལ་ཀྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་
ཟད། ལུ་ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲོལ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྒྲིག་འབྲུལ་མཁན་གྱི་
ཀན་དར་གཞོན་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོན་ན། རང་མེའི་སྤྲལ་བར་བབ་
པའི་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་སྤྲོན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་ལྟར་
པ་ཞིག་གྲང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བཞེན། རྩོགས་དང་རིས་སྒྲུལ་ཆད་པའི་སྒྲིམ་ཁུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྩོགས་ཚུལ་གནང་པའི་གསུང་རབ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་ཏཱ་བཙོ་བརྟུང་ལས་བྱུང་པའི་
 མདོ་རྩོགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་
 གསལ་ཡིག་བརྗོད་དང་སྟོན་པ། ཚིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དཀོན་འཕྲོ་
 བ་རྣམས་བསྟུས། ཆད་པ་རྣམས་བསམ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འབྲུགས་པ་
 རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་འགའ་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་པར་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དང་
 བསྒྲུབ་ཚིས་ལས།

ད་ལན་འདིར་ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་ལཱ་འི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྟར་མ་དང་། ཁ་
སྐྱོང་བཅས་དེབ་ ཉེར་ལྔ་ མེས་ པོའི་ བྱལ་ བཞག་ ཅེས་ པའི་ དཔེ་ ཚོགས་ རིང་ མོ་
འདིའི་ནང་རིམ་ པ་ བསྟར་ ཆགས་ སྐྱ་ ཆེའི་ གཟེགས་ པ་ པོ་ རྣམས་ གྱི་ སྐྱོན་ ཟུང་
ཡངས་ པའི་ འབབ་སྟེགས་སུ་འབུལ་ཅིས་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཆོའི་དཔེ་ཚོགས་དཔར་སྐྱོན་ཁུ་རྒྱའི་སྐྱོར་ལ་ལྷག་བསམ་ལྷན་
ཞིང་མཁུན་སྐྱོན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་
སློབ་སྦྱོལ་གནང་དང་། དཔེ་དགོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྐྱབས་འཇུག་ཡོང་བ་
མཁུན་མཁུན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ལྷུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་
ཤིང་། མེས་ཀྱི་སློ་བྱོས་བཀྲ་པའི་གཞོན་སྟེས་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། སྤྱིང་པོས་
དཔེན་པའི་ཁ་པོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྤྱིང་ལ་
འཆར་། དོན་ལྷན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡིན། ལྷན་མེད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྟར་གྱི་སྤྱི་ལུང་ལས་ཀ་རྩུང་ཟད་རེ་སྐྱབ་ལུས་ན།
མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་དོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྦྱོས་འབུལ། རང་ཉིད་ཀྱི་
ལ་རྒྱ་མངོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཚོས་མངོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་
བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུབ་པར་ལུང་། །

ཕན་འབྲོག་གན་འབུམས་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས།
སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ པའི་རྒྱ་ཚེས་ལ་གྲུས་སུལ།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

༡༠༠ ལོའི་རྒྱ་ཡའི་ནང་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཅུ་པའི་སྤྱི་མ་དཔལ་
ས་སྐྱའི་ལྷོ་ཆེན་རྩོམ་འཇུག་དང་། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ།
མཁན་འཇམ་དབྱངས་སློ་གྲོས་མོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་དང་རིས་སྤྱི་མ་ཆད་པའི་སྤོན་
བྱོན་ལོ་བཅ་རྒྱམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མང་པོ་ཞིག་ཅུ་མེད་དུ་འགོ་
བའི་ཉེན་ཁ་ལ་དམིགས་ཏེ། རེ་སྒྲོར་འབུམ་བཞི་གནང་ནས་དེ་རྒྱམས་སྐྱར་སྒྲིབ་བྱ་
དགོས་པའི་བཀའ་ཐེབས་པ་ལ། བྱས་པ་ཤིས་འཛོན་དམན་པ་དང་ཉམས་སྦྱང་
ཞན་པ་བཅས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོབས་པ་བྱལ་ཏེ། ཐེངས་མང་པོར་
དགོངས་པ་ཞུས་ཀྱང་དགོངས་ཁྲོལ་མ་བྱུང་། གནས་ཚུལ་དེ་རྒྱམས་སྤོང་གསལ་སློ་
གྲོས་ཕྱོགས་མོགས་ལ་ཞུས་པར་ཁོང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཛོལ་བསྐྱེད་ཉམས་སྦྱང་བྱ་
བ་ཀླན་གཟུ་བདེ་ལེགས་མཆོག་དེ་སྒྲོད་མཛད་པ་མ་ཟད་ལས་ཀའི་སྒྲོབ་སྤོན་ཀྱང་
གནང་བྱུང་། དེ་དུས་ཀླན་གཟུ་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་
རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་ཞལ་བཀོད་བཞིན། ལྷག་ཆང་ལོ་ཙཱ་བའི་གསུང་འབུམ་གཙོ་
བོར་གྱུར་པ་ས་སྐྱའི་དཔེ་དགོན་རྒྱམས་འཛོལ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་དང་སྐབས་
ཁེལ། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཀྱང་ས་སྐྱའི་གསུང་འབུམ་ཡོངས་སྤོང་གསལ་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱ་
དགོས་པའི་བཀའ་མོལ་གནང་བྱུང་བར། དགའ་སློ་ཆད་མེད་བྱུང་ཡང་ལས་

འགན་དེ་གིན་ཏུ་མྱེ་བས་ཡབདག་ཁྱི་རྩོ་རྩོ་འཆར་ལ་བཀའ་བཏག་ལུས་པ་ཡིན།
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་བཏག་པ་ཡང་བཟང་པོ་འདུག་ལ་བྱ་བ་དེ་རེས་པར་དུ་
 འབད་པས་སྐྱབ་དགོས་པའི་བཀའ་སྐུལ་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་
 དཔེ་མར་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁན་པོ་སྐུལ་ལྡན་ཆོ་རིང་རྣམ་གཉིས་ནས་ཀྱང་།
 བློ་གཏམ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་རི་བཞིན་ས་སྐྱའི་དཔེ་དགོན་ཐམས་
 ཅད་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིག་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་བར་བྱེད་ཀྱིས་འབད་བཅོན་བྱེད་
 དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་མོགས་ཀྱིས། ས་སྐྱའི་གསུང་འབུམ་ཚུགས་བསྒྲིག་
 བྱ་རྒྱུར་གཏན་ཁེལ་ཏེ། ༡༠༠༧ལོའི་ལྷ་བ་༧པར་ལས་གཞི་དངོས་སུ་མགོ་
 འཛུགས་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟ་ ༡༠༠༧ལོའི་ལྷ་བ་༡༡པར་སྐྱག་ཆང་ལོ་རྩ་བའི་
 གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་བདུན་ལུ་དག་ཟེན་པ་དང་། ཡུ་ཀྱ་མཆོག་ལྡན་གསུང་འབུམ་ལུ་
 དག་བྱེད་བཞིན་པ། གོང་མ་རྣམ་ལྡའི་གསུང་འབུམ་སྟེ་དགའི་པར་མ་པོ་ཏི་བཅོ་
 ལྔ་དང་། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མ་བྱི་གསར་རྟེན་པོ་ཏི་གསུམ།
 ཞ་ལུ་དགོན་ན་བཞུགས་པ་གོང་མ་རྣམ་ལྡའི་གསུང་འབུམ་བྲིས་མ་པོ་ཏི་བཅུ་
 བདུན་དང་། ལུ་ལུ་དགོན་ན་བཞུགས་པ་གོང་མ་རྣམ་ལྡའི་གསུང་འབུམ་བྲིས་མ་
 པོ་ཏི་བཅུ་མོགས་ཁམས་དབུས་ས་གནས་མང་པོ་ནས་རྟེན་པའི་བྲིས་མ་རྟེན་པ་
 རྣམས་ལ། དཔེ་བསྐྱར་བྱས་པའི་ལས་ཀ་ད་ལྟ་ལེགས་གྲུབ་ཟེན་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་
 པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུན་ལམ་དུ་པར་བསྐྱུན་ལུས་པ་ཡིན། །

༡༠༠༧ལོའི་ལྷ་ཁོས་༣ལ་རྟམ་གྱིན་རྩོ་རྩོ་ལྟ་ས་ནས།

དཀར་ཆག

- མཚོག་སྐྱབ་པའི་ངང་ལས་རྒྱས་པའི་དགྲིལ་ལོར་གྱི་གངས། (1)
- དོ་རྩེ་སྤྲི་བཤད་པ། (2)
- ཅའི་མངོན་རྟོགས། (9)
- དོ་རྩེ་སྤྲི་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡིག་སྒྲ། (11)
- གྲུང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། (98)
- སྤྲུང་པའི་དཀར་ཆག་ལྟར། (109)
- ཁ་སྐྱོར་ཐིག་ལའི་དོན་ལྟར་བ། (223)
- དཔལ་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མའི་བཤད་པ། (229)
- ཁ་སྐྱོར་ཀྱི་མའི་བཤད་པ་བཅུད་དོན་བཤད་པ། (263)
- བསྐྱེད་པའི་དགྲིལ་ལོར་དུ་སྐྱོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱེད་པ། (302)
- བདེ་མཚོག་ནག་པོ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྲུང་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས། (310)
- གཞུང་དུ་སྤྲི་བཤད་པ་ལྟར། (318)
- དགྲིལ་ཚོག་སྤྲུང་བཤད། (320)
- སྐྱབ་ཐབས་སྤྲུང་བཤད། (322)

སྦྱོན་སྦྱོག་ས་བཅད།	(323)
གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་ས་བཅད།	(325)
ཨོ་ལ་པ་ཉིའི་ས་བཅད།	(330)
དབྱིད་གྱི་ཐིག་ལེའི་ས་བཅད།	(332)
རས་རིས་ལ་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་ཚོག་	(333)
མཛེན་རྟོགས་གྱི་ལྷ་ཁྱུང་།	(364)
སྦྱོན་སྦྱོག་གི་ལྷ་གྲི་	(370)
སྦྱོན་སྦྱོག་གི་ལག་ལེན།	(379)
རོ་སྦྱོག་	(384)
གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྷ་གྲི་	(387)
དེའི་ཚིག་དོན་བསྐྱུས་པའི་གོ་འབྱེད།	(407)
གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་གྱི་ཆ་སྒྲ་མའི་གསུང་གནད་བ་བྲིས་པ།	(416)
ཨོ་ལ་པ་ཉིའི་རྣམ་བཤད།	(429)
དེའི་མན་ངག་	(441)
དབྱིད་ཐིག་གི་ལྷ་གྲི་	(442)
རིམ་བ་བཞི་བའི་གདམས་ངག་	(455)
སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནག་པོ་བའི་རིམ་བ་བཞིའི་གདམས་པ།	(477)

སྒོ་བ་དཔོན་བརྩུ་ལ་ཞུགས་སྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པ།	(481)
དང་པོར་རྒྱད་ཀྱི་རིམ་པའི་མཐའ།	(483)
འཛིགས་བྱེད་རྟོག་པ་བདུན་པའི་ལྷན།	(484)
སྒྲོལ་མ་ལྟ་བུ་བདུན་མའི་དཀྱིལ་ཚོགས།	(511)
དབལ་ས་སྐྱ་པའི་མན་ངག་གཅེས་པར་བདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲང་བ། .	(529)
དོ་རྩེ་གྲུར་ལས་གསུངས་པའི་ཁོ་བཙུའི་སྤང་ལའོར།	(581)
རྟ་ཡ་རྩ་སའི་སྤང་ལའོར།	(589)
སྐྱ་ར་ཨ་སྐྱབས་ལ་ཞུ་ཡིག།	(591)
བུམ་གཏེར་འཇུག་པའི་མན་ངག།	(593)
ཁྱུང་ཁའི་མན་ངག།	(596)
དབལ་དུར་ཁོད་བདག་པོའི་སྐབ་སྒྲོར།	(598)

༡༡། །མཚོག་སྐྱབ་པའི་ངང་ལས་རྒྱས་པའི་དགྲིལ་ལོར་གྱི་
གངས་བཞགས། །

༡༡། །འཕགས་པ་མཁའ་འགོ་མ་རྩོམ་རྩོམ་གྱི་ལྷན་པ་དགྲིལ་
ལོར་གཉིས་སྟོན་ཏེ། རྩོམ་པ་གྱི་དགྲིལ་ལོར་དང་། རྩོམ་པ་མའི་དགྲིལ་
ལོར་གཉིས་སྟོན་ཏེ། རྩོམ་པ་གྱི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རིགས་བསྐྱུས་པ་དང་།
རིགས་སོ་སོ་གཉིས་སོ། །བསྐྱུས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བསྐྱུས་པ་རབ་ལྟ་བུ་
བཅུ་ཅུ་དགྲིལ་དགྲིལ་ལོར་དང་། བསྐྱུས་པ་འབྲིང་མཚམས་མ་བོར་བས་ལྟ་
ལྟ་ཅུ་དགྲིལ་དགྲིལ་ལོར་གཉིས་སོ། །རིགས་སོ་སོ་བ་ཅི་ལྟོ། །རྩོམ་པ་མའི་
དགྲིལ་ལོར་ཅི་ལྟོ་བཅུ་གསུམ་མ་དང་། བཅོ་ལྟ་མ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་གཞུང་
འདིས་ཟེན་ཆད་ཅི་མཚོག་སྐྱབ་པའི་དགྲིལ་ལོར་བཅུ་བདུན་བསྟན་ཏེ། བསྐྱུས་
པའི་རབ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་གཙོ་བོའི་བྱེ་བྲག་གིས་དགྲིལ་
ལོར་ལྟ། བསྐྱུས་པ་འབྲིང་ལ་གཙོ་བོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྟ་བུ་བཅུ་གསུམ་པ། རིགས་
བྱེ་བྲག་པ་ལ་ལྟ་བུ་བཅོ་ལྟོ། །དེའི་སྟེང་དུ་རྩོམ་པ་མའི་དགྲིལ་ལོར་གཉིས་
ཏེ་བཅུ་བདུན་ནོ། །དེ་རྒྱུས་ལ་ཡང་སྟོན་ཆད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགྲིལ་
ལོར་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་བསྟན་གསུངས་ཏེ། རྩོམ་པ་གྱི་བཅོ་ལྟ་པོ་དེ་ལ། གཙོ་
བོ་ཏེ་རུ་ཀ་བཞིའི་འཕོ་བས་དུག་ཅུའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་མའི་དགྲིལ་
ལོར་གཉིས་ཏེ། དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །སྟོལ་མ་ལྟོ་བཅུ་གཅིག་གི་དགྲིལ་ལོར་
ཡང་ལས་རྒྱས་པའི་དགྲིལ་ལོར་རོ། །དེ་ལ་སྟོན་སྟེག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་

ཆོག་གས་བརྩ་གཉིས་སོ། །དེ་རུ་ཀ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
ལའང་རིགས་བསྐྱུས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ཡང་ཡོད་དེ། ལེའུ་བཙེ་ལྷ་པའི་སྟོད་དུ་
བསྟན་པ་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ས་ཆེན་གྱི་འོ། །རྫོགས་
སོ། ། །

༄༅། །དོ་རྩེ་སྤྱི་བཤད་པ་བཞུགས། །

༄༅། །དོ་རྩེ་སྤྱི་བཤད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། གྲུང་གི་དོན་དང་།
གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོད་པར་བརྟེན་
པ་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དད་པའི་ལྷ་
ལ་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་དང་། སྤྱུ་མ་ལ་མཆོད་པར་བརྟེན་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་
ལ་ལྷ་སྟེ། དོ་རྩེ་སྤྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། གར་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། སྤྱུ་གར་གྱི་
ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གང་གིས་བྱ་བ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཐོན་ཡོན་དང་།
སྤྱུ་གར་བྱས་པ་ལས་དངོས་སྤྱུ་བ་འབྱུང་བའི་རྟགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་མཇུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོ་
རྩེ་སྤྱི་དོན་བསྐྱུས་པའི་དོན་གྱི་མན་ངག་གིས་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་
གྱིས་བཤད་པ་དང་། ཡི་གའི་དོན་གྱིས་བཤད་པའོ། །སྤྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
གཉིས་ཏེ། རང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བའི་རིམ་པ་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པ་
དང་། དབང་ལྟར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་ནིང་གི་དབང་གི་དེ་ཁོ་ན་
ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ལྟར་བཤད་པ་དང་། བཞི་པའི་